

ÖSTERGÖTLANDS
HEMBYGDSFÖRBUND

Östergötlands Hembygdsblad

Sommar i hembygden!

Kulturarvsdagen i Boxholm

Skildring från en hembygdsgårds-
resa

Drömmen om Amerika

Nr 2-2019

ÖSTERGÖTLANDS HEMBYGDSBLAD

Utkommer med fyra nummer per år och ges ut av Östergötlands Hembygdsförbund, till vilket 95 föreningar med runt 19 000 medlemmar är anslutna.

Tidningen ges sedan 2016 ut digitalt och får distribueras fritt till alla medlemmar i förbundet. Tidningen finns även för fri nerladdning från förbundets hemsida www.hembygd.se/ostergotland.

Ansvarig utgivare

Rolf Pettersson (förbundsordförande)
Härna Åland, 590 76 Vreta kloster
Tel: 073-346 49 04
E-post: rolf.k.pettersson@telia.com

Utkommer

omkring 15/3, 15/6, 15/9, 15/12

Manusstopp

7/3, 7/6, 7/9, 7/12

Välkommen med textbidrag, foton och annonser!

Materialet skickas (e-postas helst) till kansliet. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera texter och bilder.

Annonsspriser

1/1 sida 1200:-
1/2 sida 600:-
1/4 sida 400:-

Östergötlands Hembygdsförbunds Kansli

Vasavägen 3, 582 20 LINKÖPING

Tel: 076-103 11 39

ostergotland@hembygd.se

www.hembygd.se/ostergotland

Omslagsbild

Hantverksdag i Östra Skrukeby, Linköpings kommun.
Foto: Östra Skrukeby Hbf

INNEHÅLL:

Ordföranden har ordet	sid 3
Årsmötet 2019 valde en ny styrelse	sid 3
Hembygdsförbundet avrundade Kulturarvsdagen	sid 4
Tjärbränning i Ulrika	sid 5
Skildring från en hembygdsgårdsresa	sid 6
Riksstämman 2019	sid 7
Drömmen om Amerika	sid 8
Amerikaveckan 2019	sid 9
Annonser & blandat	sid 10-11

Ordföranden har ordet

Så har då förbundets årsmöte varit och ny ordförande valts. Valet föll på mig. Det var inte lätt för valberedningen att hitta kandidater, så jag ombads att ställa upp. Själv tycker jag att det skulle varit bra med någon yngre. Men det är inte lätt att få folk att ställa upp i föreningsarbete i dag. Samtidigt sjunker medlemsantalet i föreningarna, ofta genom naturlig avgång. Vi hade i höstas en övergångsregering, så vi får se det här som något liknande. Det är dock ett förtroendeuppdrag som jag tar med största allvar och ansvar. Jag ska göra allt efter bästa förmåga tillsammans med den nya styrelsen.

Vem är då jag? Jag är 70 år och bor på landet vid Roxens strand i Vreta kloster utanför Linköping. Jag har arbetat med IT i 33 år - eller som man sa förr: med data. Jag började med att "köra" stordatorn D21 från SAAB. Den var jättetor, fyllde en hel sporthall och lät som ett reoplan. Sedan fortsatte jag att hänga med i IT-utvecklingen med minidatorer, persondatorer och på senare tid nätverk och internet. Jag har arbetat hos länsstyrelsen, Skatteverket och inom den privata sektorn. Efter millennieskiftet kom IT-krisen och jag fick lämna branschen.

Jag fick så småningom jobb inom Svenska kyrkan som fastighetsansvarig och administratör, en erfarenhet jag verkligen inte skulle vilja ha varit utan. Att få följa med en diakon vid hembesök hos utsatta människor. Det finns många fler än man kan tro som lever under usla förhållanden i vår nära omgivning. Att komma till S:t Klara församling i Stockholm och dela ut frukost på Sergels torg en tidig morgon till drogade missbrukare och prostituerade. Det trodde jag inte i min vildaste fantasi jag skulle få uppleva. Besöka vänförsamlingar utomlands och se hur de arbetar. Att få som lekman leda en morgongudstjänst. Allt helt nytt för mig och mycket lärorikt.

Inom hembygdsrörelsen har jag varit verksam sedan början av 2000-talet. Varit ordförande i Vreta klostrets hembygdsförening i 13 år. Jag ser fram emot vår kommande verksamhet inom förbundet. Med bl.a. tjärbränningsprojektet, Kulturarvstrappan, samverkan med Region Östergötland, Östergötlands museum och inte minst med hembygdsföreningarna.

Till sist och inte minst vill jag framföra ett stort tack till min föregångare Denny för det han gjort för förbundet. Han sa att han skulle trappa ned på sina uppdrag - det tror jag inte ett dugg på ...

Ha en bra sommar med förhoppningsvis lite mer växlande väder än förra året!

Rolf Pettersson

Fr.v: Conny Sandberg, Rolf Pettersson och Denny Lawrot. Foto: Jesper Ström

Årsmötet 2019 för Östergötlands Hembygdsförbund hölls i Vagnhallen på Föreningshuset Fontänen i Linköping 7 april. Efter välkomstfika fick de ca 40 deltagarna nyttig information om Hembygdsförsäkringen av förbundets försäkringsombud Birgitta Herlin. Bl.a. om certifieringen "Säker hembygdsgård".

Härnäst höll David Ludvigsson, biträdande professor vid Linköpings universitet, ett föredrag om "Skol-

elevers tankar om att besöka hembygdsrörelsens historiska miljöer". En spännande pågående studie, där David redogjorde för elevers upplevelser och reflektioner vid besök på bl.a. Bjäsäters Kvarn i Vreta kloster och skolmuseet i Gamla Linköping. Hembygdsrörelsen har en viktig roll här gentemot skolan, var hans avslutningsord.

Årsmötesförhandlingarna leddes sedan av Conny Sandberg, vice ordförande i Sveriges Hembygdsförbund. Mötet valde in en ny förbundsordförande i Rolf Pettersson, Vreta Klostrets hembygdsförening. Den sittande ordföranden Denny Lawrot valde att avgå efter 8 år på posten. Han avtackades med blommor, diplom och förbundets Svanen-nål, jämte avgående ledamoten Anette Söderman.

En stadig lunch bestående av rostad majssoppa, rustade deltagarna gott för den avslutande stadsvisningen av Linköpings Guideklubb.

Jesper Ström, ÖHF

Hembygdsförbundet avrundade Kulturarvsdagen

Kulturarv Östergötland stod för ett varierat och fullmatat program när Kulturarvsdagen hölls i Boxholm den 8 maj. Ett 50-tal deltagare samlades i Folkets Hus, vilket även fungerar som biograf och ortens upplevelsecentrum, byggt 1939.

Föreståndare Birger Ekström berättade om Folkets Hus & parker, en uppstickare i biovärlden, som bland annat bjuder på direktsänd opera och virtuella konst- och museivandringar på bioduken, helt i den nya digitala medievärldens anda.

Bland många övriga inslag så höll lokalpolitikern Johan Birath ett högst underhållande föredrag om den berömda Boxholmsosten – ”ett kulturarv som vi stoppar i munnen”. Hösten 2018 meddelade Arla att man vill lägga ner ortens mejeri och flytta tillverknigen till Östersund. Då startade en proteströrelse som nått långt utanför kommunens gränser. Än pågår kampen för att behålla sitt kulinariska kulturarv på plats.

Hanna Nord från Visit Östergötland berättade om ”Dark Tourism”, där folk besöker platser som är förknippade med dystopi, tragedi och död. Detta fenomen lockar även till Östergötlands mörka och dramatiskt kittlande historiska platser.

Östergötlands museum i Linköping genomgår en omfattande renovering i ca tre år framöver. Lena Lindgren och Hannah Carlshamre berättade vad ett för allmänheten stängt museum gör i 1 000 dagar. Till exempel en utåtriktad verksamhet med nedslag i samtliga kommuner, där museets pedagoger besöker skolklasser. Man planerar även träffar med fokusgrupper. Museet disponerar också hus och gårdar, såsom Löfstad Slott, där sedvanlig aktivitet är igång under tiden.

Peter Karlsson från Region Östergötland informerade om ”Agenda 2030 – vårt viktigaste globala miljöprojekt” – en högaktuell och tänkvärd hållbarhetsplan i 17 delmål som regionförbundet anammat i sin verksamhetsplan. Även mindre verksamheter kan applicera denna på sina agendor. Den framtoogs ursprungligen av FN år 2015.

Rolf Pettersson och Jesper Ström beskriver hembygdsrörelsens verksamhet.

Som avrundning för dagen redogjorde den nye ordföranden Rolf Pettersson och kanslisten Jesper Ström från Östergötlands Hembygdsförbund för sin verksamhet och hur hembygdsrörelsen i stort fungerar och är uppbyggd. Nära en halv miljon medlemmar i hela landet imponerar!

*Text: Jesper Ström
Foton: Kulturarv Östergötland*

Tjärbränning i Ulrika

Stiftsantikvarie Niclas Fredriksson har tillskrivit Hembygdsföreningarna i Östergötlands län, norra delarna av Jönköpings län och Kalmar län. Svenska kyrkan i Linköpings stift har ett betydande behov av tjära av tall för vård och underhåll av alla kyrkor, klockstaplar och andra byggnader med tak av träspån. I stiftet är behovet ca 3000 liter tjära per år.

I Östergötland har därför ett samarbete inletts mellan kyrkan och hembygdsföreningarna i Ulrika och Björsäter. Björsäter är nybörjare, men Ulrika har mångårig erfarenhet av tjärbränning.

I april gjorde Björsäters Hembygdsförening tillsammans med personal från Linköpings stift ett studiebesök i Ulrika, där hembygdsföreningen berättade om sina erfarenheter från den tjärbränning de genomfört. Besöket gav en vink om vil-

Tallstubbar klyvs till tyr-pinnar hos Ulrika Hbf.

ken arbetsinsats som krävs och vilken noggrannhet som fordras för att få en användbar tjära.

När tallstubbar är 40 – 50 år gamla är de bäst som råvara. Då har ytveden ruttnat, kärnveden är kvar. Klyv, kapa 2 – 3 dm och torka. Bara stubbar från fastmark duger, andra innehåller för mycket vatten. Skräd av allt som inte är kärn-tyre.

I botten på tjärdalen ligger en stock genom vilken tjäran rinner ut. Innan tjäran rinner måste stockens utlopp vara pluggat så inte syre kommer in. Ovanför stocken ligger tyr-pinnarna. Ett par dm långa och upp till 4 cm grova. I en skål av plåt, bark, takspån eller näver.

Pyramiden täcks med spånor som man fått vid skrädningen, granris och upp- och nervända grästorvor. Vid basen ingen täckning. Där tänder man och lägger efter hand på torvor för att bromsa brinningen. När tjärveden brinner (300-350 grader C) ryker det först från basen, sist från toppen. Tjäran ska vara blank. Om det brinner för varmt blir tjäran grymig.

Varje kubikmeter stjälpt mått ger 40 – 50 liter tjära. Tjärdalen brinner omkring 36 timmar. Björsäters Hembygdsförening har tagit upp ett 70-tal stubbar som klyvs och sågas till tyr-pinnar. Brinningen av tjärdalen kommer dock att ske först 2020.

Text & bild: Åke Andersson, ÖHF & Björsäters Hbf

Kreativ tävling för alla föreningar!

Förbundet behöver en ny sammanträdesklubba och utlyser härmed en tävling för intresserade hembygdsföreningar! Har ni en klubba som ni kan skänka till förbundet eller kan tänkas slöjda? Skicka i så fall in själva klubban eller mejla en bild. Klubba/bild måste vara förbundet tillhanda senast till Höstkonferensen 28/9, som kommer att hållas i Östra Ed. De som deltar vid konferensen kommer då att få rösta om den lämpligaste klubban. Utöver äran kommer någon form av pris eller utmärkelse att utdelas.

Ska det vara en stor klubba för stora beslut eller en liten för små - eller en lagom för alla beslut? Låt kreativiteten flöda!

Östergötlands Hembygdsförbund
Vasavägen 3, 582 20 Linköping
E-post: ostergotland@hembygd.se

Släktforskarföreningen DIS-Filbyter på besök på Sya Hembygdsgård utanför Mjölby. Foto: Helen Lindqvist.

Den 17 maj samlades 20 st släktforskare i DIS-Filbyter på olika platser för samåkning på vårens utflykt. Vi kom från olika delar av Linköping, Motala och tom från Örebro.

Kl. 10 på förmiddagen sammanstrålade gänget i Sya hembygdsgård. Där togs vi mycket vänligt emot av 6 medlemmar i hembygdsföreningen med gott kaffe/te med tillbehör. Krister Svensson berättade om föreningen och dess verksamhet. Huvudbyggnaden med ”fik” hade en fantastisk vacker vägg med historiska målningar från Syas samhälle. Krister berättade om alla samlingar i de olika husen.

Efter fikat vandrade vi runt i alla hus och tittade på samlingarna och de kunniga föreningsmedlemmarna gick med runt och berättade. Allt var mycket intressant men det mest fängslande var nog i alla fall telemuseet och handelsboden tror jag. Det fanns otroligt mycket att titta på. Det var absolut inga problem att spendera två och en halv timme där.

Därefter satte vi oss i bilarna och körde till Skänninge. Där intog vi en god lunch på Stadshotellet. Vita dukar och servering vid borden kändes lyxigt och bra. Efter en smaskigt god efterrätt kom guiden Kerstin och hämtade oss.

Nu skulle vi få en guidning i hembygdsgårdarna som förvaltas av hembygdsföreningen S:ta Ingridis gille. Först fick vi träda in i Rådhuset från 1770 vid torget

och blev förevisade fynd från arkeologiska utgrävningar som är de äldsta funna svenska gravstenar från före 1000-talet. Där fanns även ett rum med bilder från Skänningeutställningen 1929. En förlaga i funkisstil till Stockholmsutställningen 1930 vill Skänningeborna gärna tycka. Och det tyckte nog vi också.

Foto: Jesper Ström

Därefter tog Kerstin med oss till kulturreseptatet med örtgården och de tre museigårdarna. Vi började med rundvandring i Sandbergsgården. Kerstin berättade om familjerna som hade bott på gården och hur det hade gått för dem i livet. Lite släktforskning alltså.

Gården skänktes till staden då ägarinnan dog och inte hade några arvingar. På gården får man uppleva 1800-talets borgarmiljö. En annorlunda detalj var de små titthålen i dörrarna. Där kunde pigan stå och kika på husfolket.

Sjölinggården i Skänninge rymmer både museum, café och smedja.

Foto: Jesper Ström

Den tillhörande trädgården med lusthus, gamla växter och fruktsorterna är den enda kulturminnesmärkta trädgården i Mjölby kommun, inga moderna växter får planteras.

Sjölinggården med museicafé på sommaren besöktes, där olika rum hade olika samlingar. Ewa blev helt såld

i rummet med apotekssamlingar. På gården finns även ett stall, en fungerande smedja och Skänninges äldsta museibygnad. Idag var dock smedjan inte igång och inga djur fanns i stallet.

Avslutningsvis berättade Kerstin lite om skolmuseet i Axbomsgården och om sommarens olika evenemang som alltid drar mycket folk. Då finns hantverkare på plats t.ex. i smedjan.

Efter en mycket givande och trevlig dag började vi dra oss hemåt vid fyratiden, trötta men nöjda. Nya bekantskaper i DIS-Filbyter fick vi på köpet.

Vi vill uttrycka ett stort tack till Jesper på ÖHF för tips och hjälp med detta arrangemang och naturligtvis till våra guider i Sya och Skänninge.

Text: Helen Lindqvist, DIS-Filbyter

Riksstämman 2019

Årets riksstämma hölls 24 – 26 maj i Östersund på inbjudan av Heimbygda - Jämtlands och Härjedalens hembygdsförbund.

Tågresan till Östersund gick bra utan stopp och förse- ningar, både fram och tillbaka. Intressant att sitta som åskådare, titta ut genom fönstret och susa genom vårt vackra skogrika landskap.

Fredagen bjöd på invigning på museet Jamtli med den nybyggda nationalmuseidelen. Hembygdsförbundets ordförande Trine Amundsen hälsade välkom- men. Henrik Zipanse, chef för Jamtli, berättade om verksamheten på Jamtli som är Jämtlands största be- söksmål vid sidan av Åre.

Stämmoförhandlingar och boende ägde rum på Hotel Clarion Grand Östersund.

Lördag förmiddag inleddes med samtal. Temat var landsbygdsutveckling. Håkan Espmark från Ströms hembygdsförbund berättade om föreningens arbete med att ökaantalet besökande. De hade bl.a startat en förskola.

Margareta Johansson från Medelpads hembygds- förening talade mycket engagerat om hur före- ningarna kan dra nytta av Pilgrimsleden som går till Nidaros och drar genom många landskap.

Hembygdsgrdarna kan dra till sig vandrarna (turisterna) genom att ordna olika aktiviteter, berätta historien om trakten, erbjuda mat och husrum, sälja paket med olika upplevelser.

Margareta menade att vi kan förnya ”tänkandet” och samarbeta mera med turistnäringen.

Stämmoförhandlingarna rann snabbt förbi. De flesta motionerna bifölls av stämman. Dock inte ändringar av medlemsavgifterna. Finansiering av våra gravplatser ska inte ske med begravningsavgiften då avgifterna skiljer sig kommuner emellan. Swish- betalningar för ideella föreningar bör diskuteras med den lokala banken.

Lördag kväll innebar högtidsmiddag på toppen av den 55 meter höga ”hetvattentermosen” Arctura (se bild) med utsikt över sjö, fjäll och skog. Det serverades mat med jämtländska smaker i den ljusa försommar- kvällen.

På söndag var det dags för sedvanliga utflyktsresor. Min resa gick söderut förbi Brunflo och Fåker, vacker tradit- ionsrik jordbruksbygd. Första stoppet på konsthallen i Gärde. Resan fortsatte längs Pilgrimsleden mot Nida- ros till Skandinavians enda bevarade absidkyrka. Hackås kyrka är vackert belägen vid Storsjöns rand med utsikt över fjällen.

En mycket välordnad och intressant stämma som öpp- nade ögonen för nya idéer och ökat engagemang för kulturturism!

Text & foto: Birgitta Hertin, ÖHF

Festligheter runt midsommar i svenskfästet Andersonville i Chicago.

Mellan 1820 och 1930 emigrerade 1,2 miljoner svenskar - en femtedel av befolkningen, till Amerika. 70. 000 bara från Östergötland. Många sökte sig till den bördiga mellanvästern, med Chicago som nav. Än idag firas det svenska arvet stort i de delar dit svenskar flyttade för över hundra år sedan.

Flera år av missväxt i slutet av 1800-talet ledde till att tusentals svenskar, framförallt från mellan-Sverige, lämnade landet. Förhållandena var svåra, i synnerhet för jordbrukare, och de jordlösas jakt på billig mark i USA beskrivs bland annat i Vilhelm Mobergs romaner.

Under 1900-talets början var Chicago den stad i världen med flest svenskar, direkt efter Stockholm. Emigranterna tog sig efter den mödosamma färden över Atlanten oftast vidare i landet med tåg.

Den amerikanska mellanvästern hade en blomstrande industri och billig och bördig jordbruksmark som lockade såväl bönder som hantverkare till regionen. Svenskar var uppskattade för sin höga arbetsmoral och blev snabbt väl ansedda i sitt nya hemland.

De svenska emigranterna sökte sig till sina landsmän och bildade små kolonier i städerna. Dessa blev i princip helsvenska. I Chicago kallas det området för Andersonville och ligger i den norra delen

av staden. Här kunde de trötta nybyggarna få tips och hjälp med bostad, hjälp med språket och få sig ett svenskt mål mat. I början på 1900-talet dominerades hela gatubilden i Andersonville av svenska restauranger, skoaffärer, järnhandlar, mäklare, gästgiverier och delikatessaffärer. Även om många efter en tid reste vidare, valde många att stanna kvar. Industrialiseringen hade börjat och det fanns gott om arbetstillfällen.

Efter hand blandades Andersonville ut och bara ett fåtal svenska restauranger återstår idag. Trots detta lever det svenska arvet vidare och firas stort.

För dryga fyrtio år sedan slog *Swedish American Museum* upp sina portar mitt i Andersonville, för att bevara Chicagos svenska historia. Här får man följa emigranternas väg från Sverige till deras nya liv i Amerika. Man får se hur de levde och vad de hade med sig, läsa korrespondens mellan dem och de som blev kvar i Sverige och ta del av deras livsöden. Museet har en stor programverksamhet, ett center för släktforskning och är en viktig mötesplats för svenskar och svenskättlingar i Chicago med omnejd.

Varje år firas de svenska högtiderna fortfarande stort i Andersonville. Under julen pryds gatubelysningen med svenska vimplar, folk går ut för att se Lucia och hennes tärnor när luciatåget vandrar ner för huvudgatan. Under Midsommar stängs hela kvarteret av för att ge plats åt det årliga, omåttligt

populära, tre dagar långa Midsommarfirandet med musik, uppträdanden och svenska delikatesser - ibland med en amerikansk, modern twist, som *Simon's Glögg-slush* - en kyld glögg serverad med krossad is.

Stort intresse för det svenska arvet

USA är ett mångkulturellt land, där alla har sina rötter någon annanstans ifrån. Idag finns över fyra miljoner svenskättlingar i USA. Flertalet är omåttligt intresserade av sitt arv, släktforskar och kanske till och med besöker Sverige då och då.

Mellan 1845 till 1920 utvandrade ca 70 000 östgötar till Amerika och Kanada. Många grupper lämnade Östergötland under den första vågen, före industrialiseringen.

Sue Nordstrom, själv svenskättling, har släktforskat på *Swedish American Museum* och arbetar som volon-

tär där. Flera av hennes släktingar tog den mödosamma resan till Chicago och mellanvästern, där de bosatte sig och påbörjade sina nya liv.

– Jag har flera släktingar från Östergötland och har ägnat många timmar åt att forska i min familjs livsöden. Det är en fascinerande resa, som tog sin början i Sjöarp i Västra Ryds församling, och som jag nu har dokumenterat, berättar hon. Jag har dessutom besökt mina släktingars födelseort och träffat de av mina släktingar som finns kvar. Ofta gjorde de resan tillsammans med syskon eller vänner från bygden hemmavid.

– Familjen från Sjöarp reste tillsammans med en annan familj från samma bygd, Andrew Peterson och hans syster Gustava Peterson. Andrew var en duktig jordbrukare och blev sedan en erkänd arborist här i USA. Han utvecklade flera olika äppelsorter som kunde tåla det hårda klimatet i Minnesota.

Under hela sitt liv skrev han dagböcker från resan över, och hans liv i Amerika. Det är dessa dagböcker som ligger till grund för Vilhelm Mobergs *Utvandrar-serie*, avslutar hon.

Text & bild: Anna Wramner,
Swedish American Museum, Chicago
www.swedishamericanmuseum.org

**SWEDISH
AMERICAN
MUSEUM**

Kinda och Ydre kommuner i nära samarbete med Svenska Peter Cassel- och Andrew Peterson-sällskapen bjuder in till **Amerikavecka 19-26 juli!**

Från Kinda och Ydre skedde en omfattande och tidig utvandring till framförallt Nordamerika. Redan år 1845 gav sig den första gruppen av från dessa trakter.

Mängder av människor kom sedan att emigrera med önskan om en förändring i sina liv. De lämnade tryggheten för en annan verklighet de visste så lite om.

Amerikaveckan handlar om människors drömmar, mod och viljestyrka. Det är ett evenemang som anknyter till våra bygders historia men har vuxit till en vecka till bredden fylld av underhållning och aktiviteter för alla åldrar. Dåtid och nutid möts genom teater, musik, båtturer, föreläsningar, guidade visningar, utställningar, barnaktiviteter, utomhusbio och mycket, mycket mer. **Amerikaveckan** har arrangerats vartannat år sedan 2009 och nu ser vi fram emot **19-26 juli 2019!**

Se mer info & program hos
[Kinda kommun](#) och [Visit Östergötland](#)

Vi ger ut böcker!

En av våra tidigare utgivningar:

Brevens Bruks hembygdsförening:
Brevens Bruk, bruksliv i järnets tecken
Knutby-Faringe-Bladåker hembygdsförening:
Bygden som steg ur havet
Fanthyttans bygdsförening: Fanthytan
Borensbergs hembygdsförening: Från
Husbyfjäll till Borensberg
Lima, Rörbäcksnäs och Transtrands
hembygdsföreningar: Gränsland
Hafsta byalag: Hafsta genom tiderna
Föreningen Hårdalviken: Hårdalviken
Idre hembygdsförening: Idre bygdebok
del 1, 2 och 3
Kvistholmsgruppen: Kvistholmskrönika
Ragnarö byalag: Livet i ragnarö
Norra Vi hembygdsförening: Norra Vi
Norra Vi hembygdsförening: Ydreboas
Torpa hembygdsförening: Om Torpa
kyrka
Torpa hembygdsförening: Skrävör
och visor
Reftele hembygdsförening: Reftelebygd
Röks hembygdsförening: Röksminnen
Röls-Svanshals byalag: Svanshalsminnen
Stoby historieförbund: Stoby by
Särna fornminnesförening: Särnål

Vi erbjuder Dig eller Din förening:

- hjälp med allt från manus till färdig bok
- upplagor från 50 ex och uppåt
- intressanta priser
- formgivning
- tryckning
- handledning

Kontakta oss så får vi diskutera just din situation!

Upplands-Bro Kulturhistoriska förening: Upplands-Bro
från då till nu
Birgitta Olsson: Bondeuppror i Skåne
Johan Birath: Brännvin, vatten och bröd. Del 1 och 2
Johan Birath: Ekeby sockenstämmor 1787-1818
Johan Birath: Mordet i Hycklinge
Johan Birath: Mordet i Ljungstorp
Johan Birath: Mordet i Mjölby
Johan Birath: Spöken i Östergötland
Berit och Larsen: Fjellman: Dalsland och gränsbygden.
Del 1 och 2

Erik Jonsson: De första Ormsjöutvandringarna. Del 1 och 2
Bror Steen: En Parvells minnen från Häggstad Norrgård
Östen Andersson: Fjärdingsman i skärgården
Östen Andersson: Ölskär
Rune Andersson: Folket på Rygge by
Tony Hagström: Från bondby till municipalsamhälle (Kisa)
Bengt-Arne Bengtsson: Från Östra stambanan till Ostfä-
len/Göteborgsbanan
Anders Ejdervik och Anders Dahlin: Grövelsjöfjällen,
gränslösa fjäll
Sten-Olof Ragnar: Gårdar och stugor i Åsbo
Lennart Nilsson: Gårdarna utmed Lagans strand

Sven Thulin: Historien om Myggsjön
Verner Lindblom och Bengt Räsled:
Lexikon, Västergötlands tidiga historia
Bo Werkström: Lunds Timmer AB
Per-Anders Lundh: Mellan Liljeholmen
och Somvik
Mona Söderbäck: Mitt Ödeslög
Bo Jansson: Mjölby industrihistoria
Gudrun F. Brännberg: Målare i
Medelpad
Kajsa Karlsson: Människor, mark och
skiften i Kripered under 250 år
Anita Kindstrand: Ordstav och talesätt i
Unnarbybygden
Rosa Lindeberg och Majken Sörman-
Olsson: Rosas bok
Torbjörn Ljungqvist: Råfors
Eva Fagerberg: Sankta Ingrid av
Skänninge
Alice Andersson: Skeppsås kyrkogård
Catherine Lagercrantz: Tamms på
Österbybruk
Eje Fasth: Tranås hemmusikkår 110 år
Göran Kjellgärden: Vargjakt, emigranter
och en drucknad griskulting
Mikael Edberg: Ytterbys gårdar och torp

och många fler ...

Atremi

Axstad Södergård,
0142-171 00

595 94 Mjölby
info@atremi.se

www.atremi.se

Nyhet!

From 1 juni 2019

Äntligen

skadedjursavtal!

Från och med 1 juni 2019 börjar ett helt nytt skadedjursavtal gälla för Hembygdsförsäkringen. Fullvärdesförsäkrade byggnader i kategori 1 (ej kategori 2) får då automatiskt saneringsavtal mot bostadsohyra, skadedjur och insekter samt försäkring mot husbock, hästmyra och andra träskadeinsekter. Ni behöver inte göra något för att försäkringen ska börja gälla men passa gärna på att se över så att era byggnader är försäkrade i korrekt kategori. Läs mer på länken nedan!

Hembygdsförsäkringen 0200-22 00 55 | hembygd.se
forsakring@hembygdsforbundet.se

Husbock

FÖREMÅL FÖR FRAMTIDEN

Välkommen på en kostnadsfri utbildningsdag för hembygdsvänner!
Östergötlands museum, Östergötlands Hembygdsförbund och
Studieförbundet Vuxenskolan står för arrangemanget.

Lär er att vårda era samlingar och kulturarvsskatter genom kortkurser i:

- Föremålsvård - underhåll och förvaring av bl.a. bruksföremål, textil, trä, glas mm.
- Fotohantering - fysisk hantering, scanning, digitalisering och publicering.
- Katalogisering - struktur i inventering och registrering.

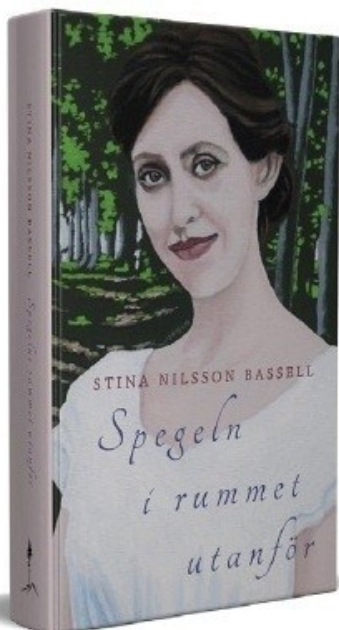
LÖR 14 SEPT: Åtvidabergs Hembygdsgård (Adress: Bygdevägen, Åtvidaberg).
Senaste anmälan: 9 sept.

TIDER: kl. 10:00 – 14:30. OBS: Medtag egen fika & lunch! Dagen avslutas med gårdsvandring.

Anmäl er med namn, tel-nr och tillhörande förening till:

Studieförbundet Vuxenskolan
ostergotland@sv.se, tel: 011-10 05 35

OBS: Maxantal 30 st !

NY BOK!

Spegeln i rummet utanför Roman av Stina Nilsson Bassell

Året är 1673. En kvinna flyr för sitt liv. Elsas make och systerdotter har avrättats till följd av det brutala mord Elsa bevittnade. Utklädd till man sitter hon upp på hästryggen för att försöka undkomma mannen som förföljer henne.

Året är 2006. Efter att ha tröttnat på både sin makes och tonårsdotters svåra humör besöker Suset en äldre kvinna i den lilla byn på Norra Finnö i den östgötska skärgården. Där kommer hon över en gammal skrivbok som tar henne bakåt i tiden, till år 1673.

Detta är en fiktiv berättelse inspirerad av en avrättning som skedde i Finnveden i Småland år 1673.

Mer information:

Stina Nilsson Bassell
stina.bassell@tele2.se
stinanilssonbassell.wordpress.com

Tallbergs Förlag

info@tallbergsforlag.se
<https://tallbergsforlag.se/>

Hembygdsbladet önskar en härlig sommar!

Kulturarvsdagen 2019

Den 6–8 september är det dags att återigen sätta kulturarvet i rampljuset runt om i hela landet. Temat för 2019 är "Konst och underhållning". Hoppas du vill vara med!

Kulturarvsdagen är Riksantikvarieämbetets årliga temadag som ska bidra till att skapa förståelse, intresse och engagemang för kulturarvet. Såväl kulturmiljöer som kulturhistoriskt intressanta byggnader, anläggningar och personer står i fokus. Förra året deltog 350 lokala arrangemang runtom i Sverige.

Kom ihåg att anmäla arrangemang till Kulturarvsdagen 2019! Syftet är att inspirera arrangörer med temat, men det går även att ha aktiviteter som inte på pricken överensstämmer med det. Det kostar ingenting att vara med som arrangör! Vi vill gärna ha din anmälan senast **30 juni**. Efteranmälningar publiceras i mån av tid.

Läs mer [på denna länk](#):